ĐỌC THƠ TRẦN VẤN LỆ

LAMNGUYEN LAM·CHỦ NHẬT, 23 THÁNG 10, 2016

Ồ! THÌ RA LÀ VẬY! *Sáng mùa Thu trời đẹp. Lá vàng lác đác rơi. Nhà Sư huơ chổi quét. Thỉnh thoảng dừng tay, cười: "Trăm năm một kiếp người, một năm một kiếp lá. Xanh tươi và tàn tạ, bắt đầu – kết thúc, thôi!" Nhà Sư nghe ai gọi. Quay lại, người đàn bà, ôm cái bọc chìa ra: "Này con của ông, đấy!". "Ồ! Thì ra là vậy!". Ông ôm bọc, vào Chùa. Người đàn bà ngẩn ngơ, quay lưng và đi mất. Nhà Sư trước bệ Phật, mở bọc nhìn hài nhi, ông hôn, không nói chi. Ngày ngày chăm sóc nó. Mỗi sáng ông quét lá.Chiều chiều ông bế con / đi vòng quanh cái sân. Bánh luân hồi cứ chuyển. Rồi một ngày lại đến, người đàn bà năm nao, thêm người đàn ông, vào, cúi chào ông lí nhí: "Thưa Thầy xin đại xá, trả lại con cho tôi". Nhà Sư mỉm nụ cười: "Ồ! Thì ra là vậy!" Đứa bé thơ năm ấy / nó là con người ta. Ông gọi thằng bé ra, bảo nó chào Cha Mẹ. Dĩ nhiên có giọt lệ / từ con mắt ông lăn, ông nuôi nó bao năm, không luyến lưu không thể! Ông nhìn theo thằng bé. Nó quay lại nhìn ông. Lá vàng rơi trắng sân, ông cầm cây chổi quét. Bánh luân hồi quay miết. Hết Hạ đang là Thu. Mai mốt Đông vi vu / gọi mời mùa Xuân khác... Xếp bằng trước bệ Phật, ông chắp tay nhìn lên. Trước mặt ông, mông mênh. Trong lòng ông, bát ngát. Ngoài vườn, tiếng chim hót / nghe vui như tiếng chuông. Giọt nước mắt ông tuôn lăn tròn như viên ngọc... Nam Mô A Di Đà Phật Nam Mô A Di Đà Phật...*

MỘT THOÁNG ĐƠN DƯƠNG "*Vô duyên sao khéo gây kỳ ngộ? Trái nợ xui chi gặp gỡ này!" (*) Không biết thơ ai mình cứ nhớ Nhớ thơ...và cũng nhớ thương ai! Xưa, xuống Dran, không ở mãi Chỉ vài ngày tạm, ở rồi đi Chiến tranh, bè bạn hao mòn hết Có ở lâu thì cũng biệt ly! Đến nỗi núi sông mà cũng biệt Đất không níu được bước chân người! Gió không thổi ngược bao mùa gió Lòng cứ như là mây trắng trôi! Vẫn nhớ Dran, nhớ lũng ngàn Ngàn thông bát ngát gió thênh thang Lũng chouchou mượt màu xanh mướt Và tóc ai, Trời ơi dễ thương! Hồi đó, ai là o nữ sinh Hai con*

mắt biếc cứ ưa nhìn (dĩ nhiên một thoáng rồi ngơ ngẩn Rồi cũng mong chờ một tiếng Anh!) ...rồi chẳng bao giờ nghe tiếng đó, Nghe chừng mười bảy nàng sang sông Nàng sang cả biển, nàng sang Mỹ? Trong lúc tôi trên núi trên rừng...Thiếu ý làm thơ, tôi chắp vá Thơ ai mờ mờ trong sương mây: "Vô duyên sao khéo gây kỳ ngộ? Trái nợ xui chi gặp gỡ này!" Người ta hay bảo "đời vô thường" Không trả lời giùm "sao cứ thương?" Thương quá nắng kia, chiều nắng quái Thương hoài dẫu một thoáng Đơn Dương!

Vào một ngày tháng 3-2016 Trần Vấn Lệ đi cùng Nguyễn Dương Quang đến tận nhà thăm tôi. Mà kể cũng lạ, chiếc cầu nối đưa Lệ đến với tôi lại là Nguyễn Thị Thanh Thúy một học trò cũ của tôi mà Lệ thường gọi là Nguyễn trong các bài viết của mình. Trước đó tôi và TV Lệ chỉ biết nhau qua một số bài cùng viết trong tuyển tập TỰ TÌNH CÙNG SƯƠNG KHÓI, đây là lần đầu gặp mặt và trò chuyện với nhau. Sinh ra và lớn lên ở Phan Thiết nhưng

chẳng mấy khi TV Lệ nhắc về vùng biển mặn quê mình ngược lại dạy học tại Dalat không lâu, lưu trú Dran cũng chẳng bao ngày, vậy mà mấy cái tên Dran/ĐơnDương/Dalat cứ như chất chứa trong tim của Lệ, lúc nào cũng chực tuôn trào: LẺ LOI CON CHIM ÉN BAY TRÊN HỒ DANHIM *Tháng Mười về Đơn Dương, đúng mùa hoa quỳ nở...Em về...vì em nhớ, ai đó, người tha hương! Tháng Mười, mưa Đơn Dương, mưa trắng trời Đà Lạt, em nghe buồn man mác, người xa ôi người xa... Tháng Mười rừng đơm hoa mà đầm đìa nước mắt. Núi, kìa núi cao ngất, rừng, kìa rừng thâm nghiêm... Ai từng nói với em: Em-Người-Yêu-Duy-Nhất, mà kìa, con ong mật đi tìm hoa như em... Em biết nói gì thêm, trời đang mưa anh ạ, mùa Thu còn xanh lá, hoa quỳ vàng lưa thưa... Đây, những con đường xưa, xe thổ mộ cọc cạch, tháng Mười nào len lách, anh hái hoa cho em... Em biết nói gì thêm? Trời bao la không bớt cái màu xanh nhợt nhạt, bao la bao la buồn! * Tháng Mười về Đơn Dương, em buồn, ai có biết? Tại sao anh biền biệt tháng Mười, đây, Quê Hương! Tháng Mười ôi Đơn Dương tháng Mười ôi Đơn Dương ăn miếng cơm mà nghẹn! Lẻ loi con chim én bay trên hồ Đanhim... Trần Vấn Lệ* Lẽ ra phải gắn liền với vùng biển trời bát ngát thì TV.Lệ lại mãi mê ôm ấp rừng thông bạt ngàn với Cúc Quỳ hoang dại. Lệ tương tư Dran/ĐơnDương/Dalat rồi đó. Lệ tương tư Dã Quỳ rồi đó. TV.Lệ là dân K24/SQTB/Thủ Đức, con nhà lính mà tính nhà thơ. Trái với vẻ ngoài thô ráp tưởng chừng khô khan nhưng đây lại là một con người rất giàu tình cảm, sống nội tâm. Tuy chỉ là buổi sơ giao, tưởng chừng gặp nhau một lần rồi như gió thoảng, không ngờ một tháng sau tôi lại nhận được mail của TV.Lệ từ Cali. Ở vào cái thời buổi mà người ta chỉ cần nhắc phone lên hoặc mở máy ra gõ vài dòng messages là đủ để thăm hỏi nhau rồi, vậy mà Lệ đã dành nhiều thời gian để viết cho tôi một cái e.mail dài dằng dặc, lời lẽ chan chứa cảm tình: ***Kính Thưa Anh Lâm Trung Châu (Dran)*** *Hôm nọ, 26 tháng 3 năm 2016, nhà thơ Nguyễn Dương Quang và Nguyễn đưa tôi tới nhà thăm anh chị. Dran, buổi chiều êm ả. Anh chị tiếp đón chúng tôi bằng nụ cười và chén trà thơm ngát. Lần đầu tiên tôi biết anh chị và tôi có cảm*

tình với anh chị. Tôi biết ơn anh chị đãi tôi chén trà thơm mùi Cầu Đất. Tôi biết ơn anh chị hỏi thăm tôi chuyện đường xa, chuyện đời xa. (trích e-mail) *... Chúng ta chia tay nhau mà bịn rịn thật tình, nhất là món quà anh dành cho riêng tôi, tập thơ anh làm, tự đánh máy, in copy, đóng và cho bạn bè, ai tri âm của anh. Tôi bỗng thành tri âm của anh, nghĩ không sướng sao! Tôi cầm tập thơ anh cho,* ***Thư Cho Em Và Những Giây Phút Tản Mạn****, ôm nó vào lòng và hôn nó thay lời chào anh chị. Từ đó, tập thơ của anh luôn luôn đồng hành với tôi, tôi đọc, tôi cảm, tôi thương thơ, tôi thương anh...* (trích e-mail) Trần Vấn Lệ là thế đó. Nhìn vẻ ngoài tưởng chừng cứng cáp lắm nhưng bên trong lại khá yếu mềm, có phần ủy mị nữa là đằng khác. Tôi tự hỏi, anh là Vấn Lệ hay Ngấn Lệ? Mà thôi, cứ đọc qua mấy dòng anh tiễn biệt bạn bè lần cuối: * **VĨNH BIỆT ANH ĐINH CƯỜNG** ..... *Ở Dran hoa quỳ đang nở Anh hứa về, sau Tết, mà thôi Tuyết đang bay nơi anh ngủ tuyệt vời Tôi xin trải thêm nước mắt cho anh trôi về Tổ Quốc! Anh Đinh Cường! Tôi, Trần Vấn Lệ, tôi đang khóc... Thôi anh đi đi đường xa khổ nhọc Tôi xa xôi không kề vai vác chút xíu quan tài... Temple City, CA 10 giờ 30 sáng 8 tháng Giêng 2016*

VĨNH BIỆT VÕ PHIẾN *Tối đó trăng tròn, trăng tròn đầy, người đi tan khuất tựa làn mây! Cali đưa tiễn mưa không hạt, tôi nóng ran người thương tiếc ai... Con hạc vàng bay trong trăng vàng. Con hạc vàng bay về Quy Nhơn. Tôi đưa tay hứng gì, không biết. Một chiếc lá rơi. Một nỗi buồn! Tôi khóc. Trời ơi tôi bật khóc. Từ nay tôi mất một Tình Yêu. Từ nay, vĩnh viễn...người-tro-bụi, còn lại Người...trang sách lật theo!*

VĨNH BIỆT NGUYỄN XUÂN HOÀNG *Thêm một người rời Nhà Dưỡng Lão Tay không còn vin nữa chiếc xe lăn Không còn cần ai dìu đi từng bước chân Con Hạc Vàng cõng người về chắc đã tới Trời Đâu Suất?* .... *Nhà Dưỡng Lão Mission De La Casa buổi trưa lất phất Lá vàng bay Vĩnh Biệt Nguyễn Xuân Hoàng! Hai hàng ghế ở nhà họa sĩ Nguyễn Đình Thuần (*) Chúa Nhật này*

một cái để trống... Như thế là ủy mị quá rồi chứ còn gì, một sự ủy mị đáng yêu, đáng trân trọng. TV.Lệ viết rất nhiều, rất khỏe, không dưới ngàn bài thơ, đã xuất bản mười bảy, mười tám tập cả trong và ngoài nước, đọc không xuể. Thi thoảng Lệ cũng có viết tùy bút, tạp bút và cũng đã sử dụng nhiều bút danh như Trần Trung Tá, Trần Tú Uyên, Lê Phụng Ân, Lê Nhiên Hạo...

Đừng mong tìm ở TV.Lệ những câu thơ trau chuốt, bóng bẩy, mượt mà đọc lên nghe êm tai bởi ngôn từ anh dùng rất đỗi bình dị gần gũi với đời thường. Cách viết cũng vậy, là lạ, thơ mà cứ như văn, đọc văn mà cứ như đang nghe anh tỉ tê kể chuyện, như chuyện Nhà Sư nuôi đứa bé. Bỏ qua điều tiếng thị phi, mặc cho người đời đàm tiếu, Sư lặng lẽ nuôi bé nên vóc nên hình. Từ đầu chí cuối Sư chỉ thốt một câu: " Ồ! Thì ra là vậy! " rồi mặc cho Pháp Luân Thường Chuyển. Trần Vấn Lệ là vậy đó. Đang nghĩ, đang viết về Lệ thì lại nhận được một bài thơ mới từ Cali:

THÁNG MƯỜI RỒI ĐÓ EM *Tháng Mười rồi đó em! Và hoa quỳ sắp nở. Ôi Hoa quỳ anh nhớ, anh nhớ bằng nhớ em! Và, mỗi năm một thêm, anh thêm bao nhiêu nhớ? Sơ núi kia rồi vỡ, sợ biển kia cạn khô... Khi đời anh hết thơ, khi tay anh buông thỏng. Cánh hoa quỳ thật mỏng, anh muốn làm...cánh rừng! Cánh rừng thì mênh mông! Anh yêu em như vậy! Sợ mà rừng bị cháy, sợ mà suối cạn nguồn... Sợ nhất là Đơn Dương, người phá rừng làm rẫy, những đồi nương động đậy hơi thở rừng tàn hơi... Và em ơi em ơi...hoa quỳ hay hoa lệ? Một nước non đẹp thế chỉ còn trong thơ...xưa? Một nước non như mơ! Một Đơn Dương như mộng! Anh đi tìm lẽ sống, gặp em, mà...thời gian! Anh biết: Hoa Sẽ Tàn, Trăng Tròn Rồi Sẽ Khuyết, Thời Gian Thì Không Chết, mà...Hết Ngày Anh Về! Tháng Mười này, hoa quỳ, nở vì em đẹp nhất! Anh cảm ơn ong mật bay quanh em, mùa Hoa!*

TRẦN VẤN LỆ